

Reportage

Een muzikaal ecosysteem

De Basis faciliteert de toekomst van muzikanten

Muzikale broedplaats De Basis bevindt zich in het voormalige pand van poppodium Doornroosje in Nijmegen. Het iconische gebouw ademt de Nijmeegse popcultuur-geschiedenis uit al haar poriën: het is te zien aan de lagen graffiti die zich in decennia op de buitenmuren hebben verzameld. Menig muzikant, beroemd of opkomend talent, nationaal of internationaal, van Radiohead en Joy Division tot Daft Punk en DJTiësto, stond er sinds de jaren zeventig op het podium. Generaties Nijmegenaren hebben warme herinneringen aan deze plek. Het is precies die succesgeschiedenis die een vruchtbare bodem voor muzikanten van de toekomst vormt, oftewel: De Basis.

Talentontwikkeling

‘Wat ooit een iconische popconcertzaal was, is nu een muzikaal toonaangevend ecosysteem!’, zo schrijft de organisatie op haar website. De Basis opende eind 2021 en is een plek waar talenten zich ontwikkelen, waar muzikanten creëren en waar ontmoeting en kruisbestuiving plaatsvinden tussen diverse schakels in de muziekscene. Naast fysieke ruimte dient De Basis ook als netwerkorganisatie en als platform voor talentontwikkeling in de stad. Aanvullend is er een top-talentontwikkelingstraject dat wordt gefinancierd vanuit de culturele Basis-infrastructuur (BIS). Daarin worden per jaar twee acts geselecteerd die vervolgens meerdere

Desirée van Steenveldt

jaren in een op maat gemaakt traject intensief worden begeleid. Binnen de bestaande muren van het oude Doornroosje zijn nu 9 studio's, een vocal booth en 2 repetitieruimtes, een bar/café, 35 werkplekken, 21 opslagruimtes en een guesthouse gerealiseerd. Onder de vaste residenten zijn muzikanten als Clean Pete, Black Bottle Riot en De Staat, maar ook aan muziek verwante organisaties zoals Drift (om te dansen), De Liedjesfabriek en Dikke Huisstijl.

Desirée van Steenveldt is voorzitter van stichting De Basis en vertelt over het ontstaan van de organisatie. ‘In 2014 verhuisde Doornroosje. Muziekgroep De Staat kwam toen op voor het behoud van het oude pand voor de muziek: het zou toch zonde zijn als deze legendarische plek verloren zou gaan.’ Er werd financiering gezocht en uiteindelijk werd ruim meer dan de helft van het benodigde bedrag opgehaald via crowdfunding. ‘De geschiedenis van Doornroosje is cruciaal voor het draagvlak van De Basis. Nijmegenaren willen deze plek behouden en de ervaringen die ze hier hebben gehad delen met de toekomstige generatie’, vertelt Van Steenveldt. ‘Veel mensen kochten

Maxime van Haeren

een certificaat van 250 euro, met maatschappelijk rendement in de stimulering van muziek als doel. Vervolgens is bij de oprichting gekozen voor een splitsing tussen een BV en een stichting. De BV gaat over het pand, de stichting over de inhoud en talentontwikkeling. Door die splitsing borgen we de zekerheid van onze faciliteiten, want stel dat de stichting ooit zou ophouden dan kan de BV blijven voortbestaan.'

Een van de twee deelnemers aan het top-talentontwikkelingstraject is Miriam Moczko, zangeres, performer en songwriter. Vanuit het traject wordt ze artistiek gecoacht en ook zakelijk begeleid in het ontwikkelen van een vitale beroepspraktijk. Daarnaast huurt ze hier als resident haar eigen werkruimte. 'Mijn grote vraag als muzikant is ruimte, maar dat is vaak een probleem. Je maakt namelijk "lawaai", dat is een ander verhaal dan bij een beeldend kunstenaar. Dat De Basis er is vind ik heel bijzonder. Want je krijgt het als muzikant of band niet voor elkaar om zoiets alleen op te zetten, je hebt veel mensen, uit verschillende groepen in de samenleving, nodig om zo'n broedplaats te realiseren', zegt Moczko. 'Het is belangrijk dat er ruimte is voor creatie, waarin je niet altijd doelgericht op het resultaat afgaat, maar ook om fouten te maken en te experimenteren. Die is er hier. En ik heb zoveel nieuwe contacten kunnen maken, dat is enorm waardevol. Het voelt ook duurzaam omdat ik weet dat De Basis blijft bestaan.'

Samen creëren

Andere broedplaatsen zijn vaak tijdelijk, leggen Moczko en Van Steenveldt uit. Of er gelden beperkende regels, zoals openingstijden waardoor je er niet altijd terecht kunt om te werken. 'Er zijn al residenties en broedplaatsen uit andere plekken in Nederland komen kijken hoe wij het doen', vertelt Van Steenveldt. 'Wat De Basis zo sterk maakt is het collectief, we hebben mensen betrokken met allerlei verschillende expertises, van juridisch tot bouw en organisatie. Enerzijds is hier een groep mensen die niet in de muziek werkt maar zich wel hard wil maken voor het behoud en de doorontwikkeling ervan.

Anderzijds zijn het de muzikanten die blij zijn met de ruimte en die hun muziek teruggeven aan de maatschappij. Het samen creëren vanuit die gedeelde waarde maakt het sterk. Op deze manier hebben we ook het heft meer in eigen handen genomen en zijn we minder afhankelijk van overheidsgelden. We hebben waarde voor de maatschappij, maar die maatschappij betaalt daar via de crowdfunding – die nog steeds doorloopt – ook aan mee. Ik hoop dat De Basis een voorbeeld kan zijn voor andere plekken in Nederland', aldus Van Steenveldt.

Hoe zien Moczko en Van Steenveldt de toekomst van de muzikant voor zich? 'In de muziekwereld heb je een soort uitgestippelde carrière ladder die je kunt beklimmen: conservatorium, meedoen aan de Popronde, spelen bij *De Wereld Draait Door* of iets dergelijks, en dan op festivals spelen', vertelt Moczko. 'Daar heb ik bewust niet aan meegedaan. Bij De Basis krijg ik in het top-talentontwikkelingstraject de ruimte om te kijken welke alternatieven ik heb. Wat zijn andere manieren om een duurzame beroepspraktijk op te bouwen als je niet terecht wilt komen in de commerciële wereld, als je écht vrij muziek wilt maken? Daar staat best veel spanning op, merk ik als muzikant.' Op de vraag wat ze nodig zou hebben om dit mogelijk te maken, antwoordt Moczko: 'Zoiets als De Basis voldoet daar voor mij al voor een groot deel aan. Maar niet iedereen kan zo'n talentontwikkelingstraject doen, dat is echt een privilege waar ik dankbaar voor ben.' Van Steenveldt vult haar aan: 'De fysieke, creatieve, mentale en financiële ruimte om je als muzikant te ontwikkelen, dat is wat De Basis biedt'. En dat is precies wat de muzikant van de toekomst nodig heeft. •

Maxime van Haeren
is redacteur van
Boekman en werkzaam
als onderzoeker bij
de Boekmanstichting